

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Групи 3ЕА, 4ЕАз

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор з НПП
професор _____ С.Я. Ходирєв
“ ___ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	Міжнародна економіка _____ (назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)
підготовки	бакалавр _____ (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
в галузі знань	07 Управління і адміністрування _____ (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	071 «Облік і оподаткування» _____ (шифр і назва спеціальності)
за освітньою програмою	«Облік і оподаткування» _____ (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	державна _____ (мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)

2019 рік

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань і практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм і механізмів реалізації міжнародних економічних відносин (МЕВ)

2. Передумови для вивчення дисципліни: вивченню цієї дисципліни передують такі: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4 Кількість годин - <u>120</u>	Обов'язкова початкова дисципліна з циклу професійної підготовки	
Семестр викладання дисципліни	5	7
Вид контролю:	екзамен	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	32	12
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- практичні заняття (годин)	16	8
- самостійна робота студентів (годин)	42	70
- курсовий проект (годин)	-	-
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-
- підготовка та складання екзамену (годин)	30	30

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

– демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. (ПРН-1);

– усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння його ринкового позиціонування (ПРН-11);

– демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і процесів на підприємстві (ПРН-13);

– володіти та застосовувати знання іноземної мови для формування ділових

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань і вмінь студентів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою (таблиця 5.1). Оцінюється кожне завдання підсумкового контролю. Загальна оцінка визначається як середнє арифметичне.

Результат підсумкового контролю з навчальної дисципліни визначається відповідно до систем оцінювання, поданих у таблиці 5.2.

Таблиця 5.1

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів під час підсумкового контролю

Кількість балів	Критерії оцінювання теоретичного (знань) і практичного (вмінь) завдання
90 – 100	Студент глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал, правильно, вичерпно, послідовно, грамотно, логічно, злагоджено викладає теоретичне питання, при цьому показує високі знання понятійного апарату, літературних і монографічних джерел, вміє аргументувати свої думки і ставлення до відповідної категорії, правильно обґрунтовує прийняті рішення, не вагається з відповіддю на додаткові запитання; правильно вирішує практичні завдання, без помилок у розрахунках, спроможний пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул.
75 – 89	Студент впевнено володіє програмним матеріалом, грамотно і по суті викладає теоретичне питання, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, в цілому відповідає на додаткові запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел; правильно вирішує практичні завдання, але наявні незначні помилки чи неточності, які впливають на кінцевий результат, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні завдання.
60 – 74	Студент має знання лише основного програмного матеріалу, не засвоїв його деталей, допускає неточності, не достатньо правильно проводить формулювання, порушує послідовність викладання матеріалу; демонструє правильний хід розв'язання практичного завдання, але наявні суттєві неточності, які впливають на кінцевий результат.
35 – 59	Студент не знає значної частини програмного матеріалу, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел; невірно вирішує практичні завдання чи зовсім не спроможний їх вирішити.

Таблиця 5.2

Шкала оцінки знань і вмінь студентів

Оцінка за шкалою навчального закладу	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
75 – 79	Добре	C
67 – 74	Задовільно	D
60 – 66	Задовільно	E
35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1 – 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

6. Засоби діагностики результатів навчання

Для діагностики результатів навчання студентів застосовуються тестові завдання.

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин		Назва тем ПР, ЛР, СЗ, СРС	Кількість годин		Література
	очна	заочна		очна	заочна	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Світове господарство та міжнародна економічна система	1	0,5	ПР 1. Міжнародна економічна система та міжнародна економічна діяльність	2	1	1.1-1.10, 2.10, 2.17-2.19, 2.20
Тема 2. Середовище міжнародної економічної діяльності	1	0,5	СРС 1. Типи класифікації країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин	4	8	1.1-1.10, 2.10, 2.17-2.19, 2.20
Тема 3. Міжнародна торгівля	4	1	ПР 2. Міжнародна торгівля та світовий ринок товарів і послуг	2	1	1.1-1.10, 2.6, 2.9, 2.12, 2.17-2.19
Тема 4. Світовий ринок товарів і послуг	2	1	СРС 2. Особливості сучасного розвитку міжнародної торгівлі послугами	5	9	1.1-1.10, 2.6, 2.9, 2.12, 2.17-2.19
Тема 5. Міжнародний рух капіталу	2	1	ПР 3. Міжнародна торгова політика	2	1	1.1-1.10, 2.11, 2.16-2.19
Тема 6. Світовий фінансовий ринок	2	1	СРС 3. Економічні наслідки регулювання міжнародних торговельних відносин	6	9	1.1-1.10, 2.11, 2.16-2.19
Тема 7. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	2	1	ПР 4. Міжнародний рух капіталу та світовий фінансовий ринок	2	1	1.1-1.10, 2.5, 2.8, 2.12, 2.16-2.19
Тема 8. Міжнародні кредитні відносини	2	1	СРС 4. Процеси злиття і поглинання у міжнародному бізнесі. Диверсифікація сучасних форм міжнародного кредитування	5	9	1.1-1.10, 2.11, 2.14, 2.16-2.19
Тема 9. Міжнародна трудова міграція	1	0,5	ПР 5. Міжнародна трудова міграція та світовий ринок праці	2	1	1.1-1.10, 2.15, 2.17-2.19
Тема 10. Світовий ринок праці	1	0,5	СРС 5. Особливості регулювання міграційних процесів на регіональних ринках	4	8	1.1-1.10, 2.15, 2.17-2.19
Тема 11. Міжнародний науково-технічний обмін	2	0,5	ПР 6. Світова валютна система	2	1	1.1-1.10, 2.17-2.19
Тема 12. Світова валютна система	4	1	СРС 6. Види і цілі валютних операцій на світових валютних ринках	6	9	1.1-1.10, 2.1, 2.3, 2.14, 2.17-2.19
Тема 13. Міжнародні розрахунки	2	1	ПР 7. Міжнародні розрахунки і платіжний баланс	2	1	1.1-1.10, 2.3, 2.17-2.19
Тема 14. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2	0,5	СРС 7. Механізми збалансування платіжного балансу України. Роль міжнародних розрахунків в обслуговуванні зовнішньоекономічних угод суб'єктів господарської діяльності	6	9	1.1-1.10, 2.3, 2.17-2.19
Тема 15. Міжнародна регіональна інтеграція	2	0,5	ПР 8. Міжнародна регіональна інтеграція та глобалізація економічного розвитку	2	1	1.1-1.10, 2.4, 2.10, 2.13, 2.17-2.19
Тема 16. Глобалізація міжнародного розвитку	2	0,5	СРС 8. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків. Економічна єдність світу і глобальні проблеми МЄВ	6	9	1.1-1.10, 2.2, 2.7, 2.10, 2.17-2.19
УСЬОГО	32	12		58	78	

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять

1. Міжнародна економічна система.
2. Світове господарство й особливості його розвитку.
3. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин.
4. Середовище міжнародної економічної діяльності.
5. Міжнародні економічні відносини: основні форми і механізми реалізації.
6. Міжнародна торгівля як форма МЕВ.
7. Теорії міжнародної торгівлі.
8. Світовий ринок товарів і послуг.
9. Міжнародна торгова політика.
10. Міжнародний науково-технічний обмін.
11. Світовий фінансовий ринок.
12. Світовий ринок праці.
13. Міжнародна трудова міграція.
14. Міжнародний рух капіталу.
15. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.
16. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва.
17. Міжнародні кредитні відносини.
18. Міжнародні валютно-фінансові відносини.
19. Світовий валютний ринок.
20. Світова валютна система.
21. Міжнародні розрахунки.
22. Платіжний баланс.
23. Міжнародний бізнес.
24. Міжнародні транспортні відносини.
25. Система регулювання міжнародних економічних відносин.
26. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ.
27. Міжнародна регіональна економічна інтеграція.
28. Європейська економічна інтеграція.
29. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків.
30. Глобалізація міжнародного економічного розвитку.

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю:

- перевірка знань і навичок студентів під час проведення практичних занять (усне опитування, розв'язання проблемних ситуацій, кейсів тощо);
- написання тестових завдань з відповідних залікових модулів;
- оцінка підготовки і захисту рефератів, доповідей і презентацій, підготовлених студентами.

Форми підсумкового контролю:

- екзамен з дисципліни.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: немає потреби.

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

- 1.1. Амеліна І. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С. В. Владимиров. – К. : ЦУЛ, 2013. – 256 с.
- 1.2. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. – К. : Знання, 2013. – 469 с.
- 1.3. Лук'яненко Д. Г. Міжнародна економіка : підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. – К. : КНЕУ, 2014. – 762 с.
- 1.4. Міжнародна економіка : навч. посіб. / [за ред. С. В. Фомішина]. – Львів : Новий Світ, 2012. – 448 с.
- 1.5. Міжнародна економіка : підручник / [за ред. А. О. Задоя, В. М. Тарасевича]. – К. : ЦУЛ, 2012. – 416 с.
- 1.6. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : практикум / В. В. Козик, Л. А. Панкова, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак. – К., 2006.
- 1.7. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Т. В. Шталь [та ін.]. – Харків : Форт, 2015. – 364 с.
- 1.8. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, М. А. Зайця. – Одеса : ТОВ.ПЛУТОН, 2016. – 352 с.
- 1.9. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
- 1.10. Шнирков О. І. Міжнародні економічні відносини / О. І. Шнирков, Р. О. Заблоцька. – Дніпропетровськ, 2012. – 256 с.

2. Допоміжна література

- 2.1. Божидарнік Н. В. Валютні операції : [підручник] / Н. В. Божидарнік, Т. В. Божидарнік. – К. : ЦУЛ, 2013.
- 2.2. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование / под. ред. А. С. Филипенко. – К., 2013.
- 2.3. Дорошенко Г. О. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посіб. / Г. О. Дорошенко, Н. О. Дорошенко. – Х. : НТМТ, 2013.
- 2.4. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. / М. В. Кордон. – К. : ЦУЛ, 2010.
- 2.5. Задоя А. О. Міжнародна інвестиційна діяльність : навч. посіб. / А. О. Задоя. – Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2018.
- 2.6. Крилова Н. В. Міжнародна торгівля : навч. посіб. / Н. В. Крилова. – К., 2008.
- 2.7. Михасюк І. Р. Глобалізація та євро регіоналізація / І. Р. Михасюк. – Львів, 2005.
- 2.8. Міжнародна інвестиційна діяльність [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц.] / за заг. ред. Л. В. Руденко. – К., 2008.
- 2.9. Міжнародна торгівля : [навч. посіб.] / [за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової]. – К., 2009.

- 2.10. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського. – К., 2009.
- 2.11. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака. – К. : ЦУЛ, 2014.
- 2.12. Павленко І. І. Міжнародна торгівля та інвестиції : навч. посіб. / І. І. Павленко, О. В. Варяниченко, Н. А. Навроцька. – К. : ЦУЛ, 2012.
- 2.13. Пазізіна К. В. Світова та європейська інтеграція : навч. посіб. / К. В. Пазізіна, А. В. Уніят. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013.
- 2.14. Патица Н. І. Міжнародні валютно-кредитні відносини : навч. посіб. / Н. І. Патица. – К. : Знання, 2012.
- 2.15. Пуригіна О. Г. Міжнародна міграція : навч. посіб. / О. Г. Пуригіна, С. Е. Сардак. – Д. : Вид-во ДНУ, 2009.
- 2.16. Румянцев А. П. Міжнародні фінансові відносини : навч. посіб. / А. П. Румянцев, В. Я. Голюк, О. Г. Тонких. – К. : ЦУЛ, 2008.
- 2.17. Румянцев А. П. Міжнародна економіка : практикум / А. П. Румянцев. – К., 2007.
- 2.18. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка : підручник / Є. В. Савельєв. – К. : Знання, 2008. – 622 с.
- 2.19. Світова економіка : навч. посіб. / Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, Н. С. Логвінова, А. А. Наумчик. – К. : ЦУЛ, 2010.
- 2.20. Філіпенко А. С. Теорія міжнародної економічної політики : навч. посіб. / А. С. Філіпенко. – К., 2013.

3. Інформаційні ресурси

- 3.1. <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/obliku-opodatkuвання-ta-mizhnarodnykh-vidnosyn/item/5284-mezhdunarodnaya-ekonomika.html>
- 3.2. <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/obliku-opodatkuвання-ta-mizhnarodnykh-vidnosyn/item/4593-metodychni-vkazivky-do-praktychnykh-zaniat-z-dystsypliny-mizhnarodna-ekonomika-dlia-studentiv-napriamiv-pidhotovky-6-030504-ekonomika-pidpriumstva-6-030509-oblik-i-audythtml>
- 3.3. <http://www.bank.gov.ua> (Національний банк України)
- 3.4. <http://knoema.ru.ru> (Економічні показники країн світу)
- 3.5. <http://www.iic.com> (Інститут міжнародної економіки)
- 3.6. <http://www.imf.org> (Міжнародний валютний фонд, МВФ)
- 3.7. <http://www.iweir.org.ua> (Інститут світової економіки і міжнародних відносин)
- 3.8. <http://www.nbuv.gov.ua> (Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського)
- 3.9. <http://www.ukrstat.gov.ua> (Державна служба статистики України)
- 3.10. <http://www.un.org> (Організація об'єднаних націй, ООН)
- 3.11. <http://www.unctad.org> (Конференція ООН з торгівлі та розвитку, ЮНКТАД)
- 3.12. <http://www.worldbank.org> (Група Світового банку)

Розроблено та внесено: кафедра обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин

(повне найменування кафедри)

Розробник (и) програми: доцент, канд. екон. наук, доцент _____ Болдовська К.П.
(посада, наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідувач кафедри д-р наук з держ. упр, професор _____ Маліков В.В.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Погоджено

Завідувач кафедри обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин
(повна назва випускової кафедри)

д-р наук з держ. упр, професор _____ Маліков В.В.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)
“ _____ ” _____ 20__ року
(день) (місяць) (рік)

Погоджено

Декан факультету управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

д-р екон. наук, професор _____ Дмитрієв І.А.
(наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)

“ _____ ” _____ 20__ року
(день) (місяць) (рік)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

Примітки:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ відповідно до листа МОН України за №1/9-434 від 09 липня 2018 року затверджена Методичною радою ХНАДУ 26 вересня 2018 року протокол №1